

לֹא־הָיוּ לוֹ: הֲלָמָּה יִגְרַע שֵׁם־
אֲבִינוּ מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחְתּוֹ כִּי אֵין לוֹ
בֶּן תִּנְהַלְגֵנוּ אַחֲרָהּ בְּתוֹךְ אָחִי
אֲבִינוּ: הֲיִקָּרֵב מֹשֶׁה אֶת־מִשְׁפָּטָן

ספר שמות פרשת פנחס - ד' (במדבר) / תנ"ך / ירושלים / תשכ"ח / עמוד 598
הודפס מטאור החכמה

אבל בקנס שיש לו לאדם לגבות מחמת עצמו
אדם מוריש לבניו ואפילו קודם העמדה בדין.
דיוורש כרעא דאבהו הוא, וכדתנן בב"ק⁵⁹ גגב
מהיר, ומחילתה מחילה⁶⁰. ורבינו ז"ל⁶¹ סובר,
דבשום קנס אין אדם מוריש קנס לבניו קודם
העמדה בדין, וההיא דב"ק כשעמד בדין אפילו
הירושית הריטבי"א - מנח"ק - כתובות / יום טוב בן אברהם אשכנזי (ריטבי"א) / עמוד
הודפס מטאור החכמה

הנה, קודם העמדה בדין אין הקנס נחשב ממון אלא זכות תביעה
בלבד, ובית הדין הוא המחשב את החיוב הממוני. ולפיכך, אם
גדר ירושה הוא הקנאת נכסי האב, אין זכות תביעת הקנס עוברת
לבן.

אולם אם הבן עומד תחת אביו ונחשב כממשיך את מקומו,
אף זכות התביעה עוברת אליו, וכך היא שיטת ר"י.

ההפקר ולפי הג"ל י"ל דדוקא בבן הדין כן שהוא
קם תחת אביו והרי הוא כאילו אביו חי ובודאי
שאם המת יקום לתחיה יקא את נכסיו בכל מקום
שימצאם אבל בשארי יורשים שאינן נחשבים כמו
המוריש בעצמו אלא שהן זוכין בנכסי המוריש
אפשר דבכה"ג אינן יכולין להוציא הנכסים מיד
הזוכים מן ההפקר דתו לאו נכסי דמוריש הן.

קובץ שיעורים - ב' / וסדר, אלחנן בונם בן נפתלי בינוש / עמוד 27
הודפס מטאור החכמה

אישות: מִן אֲהֵכֶם יִירַשׁ אֶת אֲבִיו דָּבָר תּוֹרָה. אֲבָל
שֶׁאֵר יִירוּשָׁתוֹהֶן מִנְחִין אוֹתוֹ לְפִי מִנְהַגָּם: יִוָּהָר אִינוּ

סוגה תורה - מדרש תורה - י' (ויקרא) / פסוק בן מנחם (ויקרא) / עמוד 227
הודפס מטאור החכמה

הגוי אקיש שהוא סבובי האליים וכן האמונות הקדומות שלא היו גזרות
בדרכי הדתות הרי הוא בכלל ירושה של תורה וירוש את אביו ושאר מורשיו ואין
אומרים שיאה כל המחוק בתן זוכה בתן אלא כל המחוק בתן צריך להחזיר וכל
בית הבחירה - קדושין / סאיר, מנחם בן שלמה / עמוד 118
הודפס מטאור החכמה

ונלע"ך בזה צעה"י לחומר הקושיא, דהנה
יש שני מיני ירושות: אחד מדין
קרוב ממשפחה, ודירושת הבן וזת יש עוד
דין ירושה מלך כרע' דלבוה נע' עירובין ע"ז.
ומה"ט גם עכ"ס יורש את אביו דבר תורה
ומיר ש"ן. וה"ה בת, כמבואר ברש"י ז"ל
יבמות ס"ב א' ד"ה בנכריות, משא"כ אלא
כרע' דנכר לא אמרינן. ואב אינו יורש בנו
בנכר, כמש"כ הרמב"ם ז"ל הגוי יורש את
אביו מן התורה, אלא שאר ירושותיהן מניחין
אותן מניחים אותן לפי מנהגם, כפ"ו מנחות
ה"ט. ועי' מנ"ח מלוה ט' שכ"ב. והיינו משום
כפ"ו מנחות וירושית הירושית - סו"ק ב' / קיסטין, יוסף יצחק בן יוסף / עמוד 142
הודפס מטאור החכמה

ב. והנה יש לחקור דין ירושת הצעל את אשתו, חכו
בין אם ירושת הצעל דאורייתא בין אם ירושת
הצעל דרבנן, האם היו כשאר ירושות כמו ירושת בן או
אח שהם ירושות מחמת קורבה, ונתחדש דגם הצעל היו
קרוב ויורש כמו שאר יורשים, וכמש"כ בחוס' ק"ג ע"א
דכצעל יורש מלך שארות ועדיף עפי מסתם קרוב שהן
חשובין כבשר אחד, ויעויין בחוס' (ק"ד ע"ב) שנסתפקו
אי פקע שארות לאחר מיתה או לא, או דלמא דאין ירושתו
מחמת קורבה כמו שאר יורשים, אלא דירושת הצעל הוא
מקניני חכתי הצעל כששתו כמו שאר זכתי ממון שיש
לצעל כששתו, וה"נ זכר לירש את אשתו אחר מותה.

הרי בעילתו בעילת זנות:
מִן הַתִּנְהָ עָמָה אַחֵר שְׁנִשְׁאָה
שֶׁלֹא יִירֶשְׁנָה תִּנְאוּ בְּטָל וְאָף ע"פ
שירושת הצעל מדברי סופרים עשו
חזוק לדבריהם ופ"ש של תורה. *יכל
תנאי שבירושת בטל ואע"פ שהוא
ממון שנאמר בה לחוקת משפט.
ובשאר

והנה שמעתי שאחר פטירת אשת
הלב שמחה, עשה הלב שמחה חזקה
באחת מחפציו של אשתו, ואמר שיש
דין של ירושה שהוא מקים עכשיו את
המצוה של יורש אותה, ואם זה סתם
מדין ירושה, יקשה הרי זה כמו כל
ירושה ואין צריך לקנות, אך אם זה
מצד קנין אחר מיתה אולי הוא צריך
להראות בעלות ביון שאין זה ירושה
גמורה, אלא בעלות אחר מיתה.

יש שם אב נכסים של אב' הכונם את יבמתו
זכה בנכסים של אחיו ר' יהודה אומר בין כך
ובין כך אם יש שם אב נכסים של אב' גמ'

ושמעתי ממור"ר הגאון מו"ה דוד הלוי שליט"א סאלאווייזיק
בבילאור דבריו, די"ל דיסוד פלוגתת ר"י ורבנן אם
זכה יבם בנכסים במקום שיש אב הוא בעיקר ההפלא של זכית
יבם בנכסי מת, דהנה יש לחקור בירושת יבם האם נושא דעיקר
ירושתו היא ירושת אח, אלא דנתחדשה הלכה דמשום היותו יבם
זכה בכל נכסי אחיו, והלכה זו היא דין של זכית ממון דדוחה
את אחיו מנחלת המת, דבחיובי רבנו חיים הלוי כפ"ה מהל'
כל נכסי המת. או דנימא דעיקר זכיותו של היבם הוא זכיה
כפ"ע שהתורה עשה את היבם במקום המת לירש את נכסיו
מקרא דיקום על שם אחיו, ואינה ענין לירושת את. ונראה דבזה

בית שרגא - יבמות / ברומברג, חיים שמואל בן יונה הלוי / עמוד 124
הודפס מטאור החכמה